

Cestovný ruch je v mnohých regiónoch považovaný za kľúčové odvetvie, ktoré by malo zabezpečiť jeho sociálno-ekonomický rozvoj. Okrem nevyhnutných prírodných a/alebo kultúrno-historických predpokladov ako aj materiálno-technickej základne cestovného ruchu sa na rozvoji regiónu významným spôsobom podieľa aj jeho dopravná dostupnosť. Dobrá dostupnosť regiónu prispieva k jeho celkovej atraktivite, čo sa môže prejavovať aj na jeho zvýšenej návštevnosti. Naopak, dôsledkom nepriaznivej úrovne dostupnosti regiónu môže byť nedostatočné využitie potenciálu cestovného ruchu, čo sa môže odraziť na malom počte návštevníkov, prípadne na preferovaní lepšie dostupných regiónov s podobnými podmienkami. Obsahom monografie je podrobná analýza dostupnosti poľsko-slovenského pohraničia a možností jej zlepšenia z hľadiska vplyvu na rozvoj cestovného ruchu.

OBSAH

1. ÚVOD	7
1.1. Ciele výskumu	7
1.2. Aktivity v rámci projektu	8
1.3. Skúmané územie	10
1.4. Geografické názvoslovie	11
1.5. Základné východiská projektu a získané výsledky	12
2. PODMIENKY ROZVOJA POĽSKO-SLOVENSKEHO POHRANIČIA	16
2.1. Prírodné podmienky	16
2.2. Ochrana prírody a jej právne podmienky	19
2.2.1. Národné parky	20
2.2.2. Chránené krajinné oblasti	21
2.2.3. Prírodné rezervácie a národné prírodné rezervácie	21
2.2.4. Ostatné formy ochrany prírody a krajiny	22
2.3. Historicko-kultúrne a sociálno-ekonomické podmienky	23
2.4. Územný a regionálny rozvoj a jeho plánovanie	34
2.5. Poľsko-slovenská cezhraničná spolupráca	41
3. DOPRAVA V POĽSKO-SLOVENSKOM POHRANIČÍ	46
3.1. Európska a národná úroveň	46
3.1.1. Dopravná infraštruktúra	46
3.1.2. Všeobecná štruktúra prepravy v Poľsku a na Slovensku	53
3.2. Cestná doprava v poľsko-slovenskom pohraničí	55
3.2.1. Správa ciest	55
3.2.2. Cestná infraštruktúra	56
3.2.3. Organizácia autobusovej dopravy	61
3.2.4. Cezhraničné autobusové prepojenia	63
3.3. Železničná doprava v poľsko-slovenskom pohraničí	64
3.3.1. Organizácia železničnej dopravy	64
3.3.2. Železničná infraštruktúra	65
3.3.3. Priame vlakové prepojenia do vybraných stredísk cestovného ruchu ...	66
3.3.4. Cezhraničné vlakové prepojenia	68
3.4. Hlavné toky cezhraničného pohybu osôb a vybraných dopravných prostriedkov	69
3.4.1. Počet vybavených osôb na cestných a železničných hraničných priechodoch v roku 2007	69
3.4.2. Vývoj počtu vybavených osôb na hraničných priechodoch v rokoch 1990–2007 podľa koridorov	71
3.4.3. Intenzita cestnej dopravy na hraničných priechodoch v roku 2007	73
3.5. Letecká doprava v poľsko-slovenskom pohraničí	75
3.5.1. Infraštruktúra a počet cestujúcich na letiskách	75
3.5.2. Cezhraničné letecké prepojenia	77
3.6. Doprava vo vybraných regiónoch	77
3.6.1. Beskydy	77

3.6.2.	Tatry	79
3.6.3.	Pieniny	82
3.6.4.	Dolina Popradu	83
3.6.5.	Nízke Beskydy	85
3.6.6.	Poloniny / Bieszczady	87
3.7.	Pozícia dopravy v strategických dokumentoch	89
3.7.1.	Doprava v strategických dokumentoch na národnej úrovni v Poľsku	89
3.7.2.	Doprava v strategických dokumentoch na národnej úrovni na Slovensku	90
3.7.3.	Doprava v strategických dokumentoch na regionálnej úrovni v Poľsku	92
3.7.4.	Doprava v strategických dokumentoch na regionálnej úrovni na Slovensku	95
3.8.	Zhrnutie	97
4.	CESTOVNÝ RUCH V POĽSKO-SLOVENSKOM POHRANIČÍ	99
4.1.	Špecifiká cestovného ruchu v Poľsku a na Slovensku z európskej perspektívy ...	99
4.2.	Špecifiká rozvoja cestovného ruchu v poľsko-slovenskom pohraničí	100
4.2.1.	Atraktívnosť pohraničia z hľadiska cestovného ruchu	101
4.2.2.	Infraštruktúra cestovného ruchu (ubytovacie zariadenia)	111
4.2.3.	Návštevnosť poľsko-slovenského pohraničia	113
4.2.4.	Cezhraničný rozmer cestovného ruchu	118
4.3.	Cestovný ruch vo vybraných regiónoch	123
4.3.1.	Beskydy	123
4.3.2.	Tatry	126
4.3.3.	Pieniny	132
4.3.4.	Dolina Popradu	135
4.3.5.	Nízke Beskydy	137
4.3.6.	Poloniny / Bieszczady	140
4.4.	Úloha cestovného ruchu v strategických dokumentoch	142
4.4.1.	Cestovný ruch v strategických dokumentoch na národnej úrovni v Poľsku	143
4.4.2.	Cestovný ruch v strategických dokumentoch na národnej úrovni na Slovensku	144
4.4.3.	Cestovný ruch v strategických dokumentoch na regionálnej úrovni v Poľsku	146
4.4.4.	Cestovný ruch v strategických dokumentoch na regionálnej úrovni na Slovensku	151
4.5.	Zhrnutie	153
5.	PERCEPCIA SÚČASNÉHO STAVU A POTRIEB ZMIEN V ROZVOJI CESTOVNÉHO RUCHU A DOSTUPNOSTI POĽSKO-SLOVENSKÉHO POHRANIČIA	155
5.1.	Percepcia potenciálu cestovného ruchu a dopravnej dostupnosti poľsko-slovenského pohraničia predstaviteľmi miestnych samospráv	155
5.1.1.	Hodnotenie rozvoja prihraničných gmín a obcí	156

5.1.2.	Turistické atraktivity a význam cestovného ruchu pre rozvoj prihraničných gmín a obcí	157
5.1.3.	Cezhraničná spolupráca	160
5.1.4.	Dopravná dostupnosť	163
5.1.5.	Zhrnutie	169
5.2.	Percepcia cestovného ruchu a dostupnosti z pohľadu účastníkov cestovného ruchu	170
5.2.1.	Dĺžka pobytu a predpokladané náklady na cestu do turistickej destinácie	170
5.2.2.	Preferencie jednotlivých druhov cestovného ruchu podľa respondentov	173
5.2.3.	Počet turistických pobytov a spôsob dopravy pri ceste do poľsko-slovenského pohraničia	174
5.2.4.	Druhy cestovného ruchu v poľsko-slovenskom pohraničí	176
5.2.5.	Zhrnutie	181
	DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ POĽSKO-SLOVENSKEHO POHRANIČIA	182
6.1.	Úvod	182
6.2.	Vonkajšia dostupnosť poľsko-slovenského pohraničia	186
6.2.1.	Metódy výskumu dostupnosti a východiská modelu	186
6.2.2.	Dostupnosť pohraničia v európskych výskumoch	189
6.2.3.	Vonkajšia dostupnosť poľsko-slovenského pohraničia znázornená pomocou izochrón	191
6.2.4.	Vonkajšia potenciálová dostupnosť v rokoch 2010 a 2030	197
6.2.5.	Simulácie zmien potenciálovej dostupnosti vplyvom investícií do cestnej infraštruktúry	202
6.2.6.	Vplyv investícií do dopravnej infraštruktúry na zmeny dostupnosti vybraných stredísk cestovného ruchu	207
6.2.7.	Železničná dostupnosť	211
6.2.8.	Dostupnosť letísk	215
6.3.	Dostupnosť centier cestovného ruchu v poľsko-slovenskom pohraničí	221
6.3.1.	Izochróny dostupnosti vybraných stredísk v poľsko-slovenskom pohraničí a jeho susedstve	224
6.3.2.	Analýza dopytu	228
6.3.3.	Vplyv zmien dostupnosti na chránené územia	235
6.4.	Dostupnosť atraktivít cestovného ruchu	237
6.4.1.	Dostupnosť siete atraktivít cestovného ruchu a analýza ponuky	237
6.4.2.	Atraktivita stredísk cestovného ruchu z hľadiska dopravnej dostupnosti	248
6.5.	Efektívnosť siete	253
6.5.1.	Použitá metóda analýzy efektívnosti siete	253
6.5.2.	Efektívnosť cestnej siete	254
6.5.3.	Efektívnosť železničnej siete	260
6.6.	Dostupnosť vo vybraných regiónoch	261
6.6.1.	Beskydy	261
6.6.2.	Tatry	263

6.6.3.	Pieniny	268
6.6.4.	Dolina Popradu	269
6.6.5.	Nízke Beskydy	271
6.6.6.	Poloniny / Bieszczady	272
6.7.	Zhrnutie	273
7.	ZÁVER	276
8.	LITERATÚRA	280

MAPOVÁ PRÍLOHA

PRÍLOHA CD